

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΠΟΛΙΤΙΚΟΣΑΤΥΡΙΚΗ

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΕΤΗΣΙΑ ΚΑΙ ΠΡΟΠΑΗΡΩΤΕΑ ΜΟΝΟΝ. Έν Ἀθήναις φρ. 15.—Έν δὲ ταῖς ἑκαρχ. φρ. 16.—Έν τῷ ἔξωτ. φρ. 25.

Β. ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

—ΓΡΑΦΕΙΟΝ, ΟΔΟΣ ΜΟΥΣΩΝ, Ἀριθ. 4, ἀπέναντι τῆς οἰκίας Φιλίμονος παρὰ τὴν Πλατεῖαν Συντάγματος.—

ΚΑΡΑΤΟΜΗΣΙΣ

ΕΝ ΠΑΤΡΑΙΣ ΚΑΙ ΚΑΛΑΜΑΙΣ.

Πετράλδος.

ΠΑΤΡΑΙ, 14 Αυγούστου 1882.

Εἰς τὰς ἐπισκέψεις τῆς λαιμητόμου ἔλαβον καὶ αἱ Πάτριαι τὸ μέρος των ἂν θέλετε μάλιστα, πρωτεύον μέρος, ἕνεκα τῆς ὑπεροχῆς τοῦ κακούργου ὃν ἐξένιζε τὸ ἡμέτερον Ῥίον. Σπικνίως εἶχεν ἀντηχήσει τόσον πολὺ τὸ ὄνομα ἐγκληματίου, ὡς τὸ τοῦ **Πετράλδου ἢ Πετιμεζᾶ**. Ἐν μετὰ τὸ ἄλλο τὰ φρικτὰ του ἐγκλήματα τὸν κατέστησαν ἀπαισίως περιδοξόν. Μετὰ τὴν Σύρον αἱ Πάτριαι, μετὰ τὸν Μεσιδόνην ἢ ὑπηρετρία τοῦ Ἀγγλου Προξένου. Ἦτον ἐπιδεικτικὸς ἐγκληματίας. Εἰς τὰς φυλακὰς ὡμολόγει ὁ ἴδιος ὅτι ἡ φύσις τὸν ἐπλάσε διὰ τὰ κακούργη. Μετὰ πάσης ἀπληστίας θὰ συνέλεγον τοὺς λόγους του οἱ νεώτεροι ποινικολόγοι, οἵτινες παραδέχονται ὅτι καὶ ὁ κακούργος γεννᾶται, ὅπως γεννῶνται τὰ μεγάλα μουσικὰ πνεύματα. Ἡ θεωρία αὕτη, ἣτις βεβαίως εἶναι ἐξαγόμενον παρατηρήσεων, καταστρέφει τὴν αἰτιολογικὴν βᾶσιν τῆς ποινῆς· φέρε εἰς φῶς τὸ ἐγκλημα ὡς ὄν ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ ρίπτει εἰς τὴν σκιάν τὸν ἐγκληματίαν, ὡς ὄν ἐτεροκίνητον. Εἰς τὸ Κακουργιοδικεῖον ὁ Πετράλδος—τὸν ἐνθυμείσθε—ἐπαιξε καὶ αὐτὸς τὸ ρόλο τοῦ Γκιτώ. Τί Ἕλληνες! τί μικρομεγάλοι! Καὶ εἰς τὰ ἐγκλήματα παρωδούμεθα. Ὁ Πετράλδος ὑπεκρίθη τὸν τρελλόν· ἢ ἰατρικὴ τῆς πόλεως τὸν ἀπέδειξε γνωστικόν, καὶ ὡς γνωστικὸς κατεδικάσθη εἰς θάνατον.

Ὁ Πετράλδος ὅτι δὲν ἦτο ἐκ τῶν κοινῶν κακούργων, ἀπόδειξις ὅχι μόνον ἡ κατασκευὴ τοῦ κρανίου του καὶ τὸ ἐξωγκωμένον μεσόφρουον, ἀλλὰ καὶ ἡ κοινωνικὴ του κατάστασις, τελειοφοίτου, ὡς γνωστὸν, τοῦ γυμνασίου. Ὅτι δὲ ἡ φύσις του ἦτο κακούργος, ἀπόδειξις ὅτι ἐξέ-

φρασεν ἐπιθυμίαν νὰ δηλητηριάσῃ τὴν Κεντρικὴν δεξμενὴν, διὰ νὰ πύθῃ ὅλη ἡ πόλις. Καὶ τί τὸν ὤθει εἰς τὴν θάλασσαν αὐτὴν τοῦ ἐγκλήματος; Φιλοδοξία τοῦ αἵματος. Ἐπόθει, μὰς ἔλεγεν ἐν τῇ φυλακῇ, νὰ μιμηθῇ τοὺς ἥρωας μυθιστορημάτων, τὰ ὅποια ἀπὸ νεαροῦ μαθητῆς ἀκριβῶς εἰπεῖν κατέτρωγε. Ἡ συναναστροφή του δὲν ἦτο χυδαία. Ἀρ' ἤς ἠκούσθη ὅτι ἔργεται ἢ λαιμητόμος νὰ τὸν ξ μπερδέψῃ, πλῆθος συνέρρεεν εἰς τὰς φυλακὰς περιεργαζόμενον αὐτὸν ὡς περιέργον τέρας—καὶ τοιοῦτος πράγματι ἦτο. Πολλοὶ ἀπειρωῶντο νὰ τοῦ ἀποσπάσουν ἐκ τῶν χειλέων του λόγον τινα ἢ ὁμολογίαν περὶ τοῦ ἐγκλήματος· ἀλλ' ὁ Πετράλδος ἤρνεϊτο τὰ πάντα, καὶ πιθηκίζων τὸν Γκιτώ, κατηγορεῖ τὴν κοινωνίαν καὶ τὴν πολιτείαν διὰ τὸ πρὸς αὐτὸν ἀδίκημα!! Ἐνα βῆρος εἶχεν εἰς τὴν ψυχὴν του: τὴν δῆθεν αὐτοβιογραφίαν ἢ τοῦ ἐσκάρωσι· ὁ «*Αριστοφάνης*» τῆς πόλεως σας. Τοῦ ἔγινε πλέον αὐτὸ μεράκι· καὶ μὴ ἐρωτώμενος περὶ αὐτῆς, διέψευδε κατηγορηματικώτατα ὅλα τὰ περὶ αὐτοῦ δημοσιευθέντα.

Νὰ ἐβλέπατε τὴν εὐθυμίαν του! Νὰ ἠκούατε τὰς εὐφρολογίας του! Αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος εἶχεν ἀκόμα ὄρεξιν, καὶ ἐκρυπτεν ἐν ἐκρυτῷ κεφάλει διὰ χίλια ἄλλα ἐγκλήματα!

Χθὲς τὸ ἑσπέρας, ἅμα τῇ ἀρίξει τῆς λαιμητόμου, ὁ Εἰσαγγελεὺς τὸν Ἐφετῶν μετέβη εἰς τὰς φυλακὰς ἵνα δυνήθῃ νὰ καταπαίση τὸν Πετράλδον νὰ τῷ ἐκμυστηρευθῇ τι περὶ τῆς ἄλλης ἀποδιδομένης αὐτῷ κατηγορίας, τοῦ διαμελισμοῦ δηλαδὴ τοῦ Μεσιδόνη ἐν Σύρα. Κατ' οὐδένα ὁμῶς τρόπον ἠδυνήθη νὰ τοῦ ἀποσπάσῃ σπουδαίαν τινα κατάθεσιν.

Ἐπὶ τέλους ὁ Εἰσαγγελεὺς προέβη νὰ τοῦ εἴπῃ ὅτι ἐὰν ἐμαρτύρει τι περὶ τῆς ἄλλης υποθέσεως, θὰ τοῦ ἐχάριζετο ἡ ζωὴ.

Ἄλλ' ὁ Πετράλδος μετὰ εἰρωνικοῦ μειδιάματος τοῦ ἀπήντησε:

— Τέτοιχα πράγματα δὲν περιμένω ἐγὼ πλέον.

Τὸ κατόρθωμα τοῦ κ Εἰσαγγελέως ἦτο πολὺ πλατωνικόν ἢ μάλλον ἐκκλησιαστικόν. Ἐπεισε τὸν Πετράλδον

νοείται· αὐτὸ νὰ καπνίζης, καὶ ὑποχρεῶνεις μὲ αὐτὰ τοὺς φίλους σου.

Ὅσο διὰ σπύρτα ἔχεις μιὰ τσακμακούπετρα ἐπάνω σου· εἰς τὸν ἔχοντα ἀνάγκην τὴν δίδεις μὲ τὴν διαβεβαίωσιν ὅτι εἶναι μεγάλη εὐκολία· τὸν ἀφίνεις· δοκιμάζει· ἐν τὸς ὀλίγων λεπτῶν ἔκαστε ὅλα τὰ νύχια του, ἴδρωσε ἐκ φιλοτιμίας ποῦ δὲν μπορεῖ ν' ἀνάψῃ καὶ ἐπὶ τέλους σου τὴν δίδει νὰ δοκιμάσῃς ἐσὺ.

— Ἄ! τοῦ ἀπαντᾷς, δὲν μεταχειρίζομαι ποτὲ τέτοια πράγματα.

Εἰς τὴν τράπεζαν.

Δυστυχῶς δὲν δύναμαι νὰ σᾶς συμβουλευέσω· νὰ χύσητε τῆς σάλτσαις εἰς τὸν παρακκθήμενόν σας. θὰ σᾶς ἐπαιρῶν γιὰ παρὰ πολὺ χωριάτην.

Ἵπάρχει ὅμως ἄλλος τρόπος νὰ κάμετε τὸ χρέος σας. Ἀμα εἰσθε προσκεκλημένοι εἰς οἰκογένειαν ἣτις τρώγει καλὰ, ἔξοδεύει τὸ κρέας ἀλύπητα, ἐγγλέζικα, ὑποστηρίζετε ἀμέσως ὅτι ἡ συνήθης κρεατοδίαίτη εἶναι ἀδύνατον ἐπὶ τέλους νὰ μὴν φέρῃ ἀποπληξίαν. Ἐξ ἐναντίας ἂν δειπνᾶτε εἰς οἰκογένειαν ἣτις ζῆ μὲ δίαιταν, μὲ λίγο βραστὸ τὴν ἡμέρα καὶ λίγη νερόσουπα, ὁμιλεῖτε περὶ τῶν ἐπικινδύνων νευρικῶν νοσημάτων τὰ ὅποια γεννᾷ ἡ ἀναιμία.

Οὔτε οἱ μὲν, οὔτε οἱ δὲ θ' ἀλλάξουν δίαιταν, ἀλλὰ θὰ τοὺς κάμετε νὰ τρώγουν καὶ νὰ τρώγωνται.

Ἐν τῷ θεάτρῳ.

Προσφέρετε ἐν θεωρεῖον εἰς μίαν οἰκογένειαν ἣτις δὲν πολυσυχνάζει τὸ θέατρον καὶ μάλιστα τὸ χειμερινόν.

Εἶνε ὁ σύζυγος, ἡ σύζυγος, ἡ ἀνύπανδρος ἀδελφή της, ὁ μικρὸς ἀδελφός της καὶ τρεῖς ἑξαετῆ καὶ ὀκταετῆ παιδάκια.

Ὅλη ἡ οἰκογένεια εἶναι κατενθουσιασμένη ἀπὸ τὸ μελόδραμα. Περιμένετε τὴν εὐδαιμονεστέραν στιγμὴν τῶν καὶ ἀρχίζετε νὰ τοὺς ὁμιλεῖτε περὶ τῶν κινδύνων οὓς διατρέχει τις εἰς τὸ θέατρον ἕνεκα τῶν πυρκαϊῶν, πόσοι ἐκάησαν ἄλλοῦ, περὶ τῆς ἀπροσεξίας τῶν ἰδικῶν μας, τὸ ἐτοιμόρροπον τοῦ θεάτρου, κτλ.

Τὸ χρώμα τῆς συζύγου ἐγίνε κερὶ, ὁ σύζυγος ἀσθμαίνει βαρέως, καὶ τὰ παιδιὰ ἀρχίζουν καὶ κλαῖνε καὶ θέλουν νὰ φύγουν.

Ἐπὶ τέλους φεύγουν οἱ ἄνθρωποι μισολιγοθυμημένοι.

Πρὸς δημοσιογράφον.

Ἀρχίζεις νὰ τοῦ ἐπαινῆς τὰ ἄρθρα του, νὰ ἐνθουσιάζεσαι μὲ τὰς ἀρχάς του, μὲ τὴν χαρακτῆρά του, καὶ ἀφοῦ τὸν μοντάρεις καλὰ καλὰ, τοῦ ἐπιφυλάττεις ὡς ἐπίλογον:

— Ἀλλὰ τί τὰ θέλεις ἀδελφέ, δὲν εἶνε κοινόν ἐδῶ γράφε ὅσα θέλεις ὠραῖα ἄρθρα, δὲν σὲ διαβάζει κανένας, σοῦ τὸ λέγω ἐγὼ

Εἰς αἰθουσαν ξιφομαχίας.

Ὁ καλλίτερός σου φίλος παίζει τὴν ὦραν ἐκείνην θαυμάσια σπαθί· ὁ διδάσκαλός του τὸν συγχαίρεται· ἀφοῦ

ἐτελειώσε, τὸν πλησιάζετε, τὸν φουσκῶνετε μ' ἐπαίνους καὶ ἔπειτ' ἀγάγια ἀγάγια.

— Παίζετε ἀπαράλλακτα σὺν τὸν φοβερὸ σπαθιστὴ Δ., μὲ ἀπαράλλακτα, σᾶς λέγω, καὶ ποιοὺς τῶλπιζε ὅτι θὰ τὸν ἀφινε ὁ τὸν τόπο ἕνας μπουῦφος ποῦ δὲν ἤξευρε τί τραβοῦσε.

Πάει καὶ αὐτό.

Εἰς νεοῦπανδρον.

Τῆς κίμνετε τὴν πρώτην ἐπίσκεψιν μετὰ τὸν γάμον της.

Κουρδίζετε τὴν χορδὴν τῆς περιφιλαυτίας.

— Λαμπρὸς ἄνθρωπος αὐτὸς ὁ Πηλεΐδης! Ἦμουνα βέβαιος ὅτι θὰ περνε πάντοτε ὠραῖα γυναῖκα! Πάντοτε κυνηγοῦσε ὁ μασκαρᾶς τὰς ὠραίας. Καὶ τί ἐρωτόληπτος; τὴν μίαν ἐπιανε, τὴν ἄλλην ἀφινε. Σίνα ἦτανε ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος ἔρωσ τοῦ!

Οἱ λόγοι σας τὸν ἐκρύωσαν κάμποσο. Ἐπωφελεῖσθε τῆς διαθέσεώς της αὐτῆς καὶ ἐξακολουθεῖτε:

— Σᾶς γνωρίζω· ἔχετε τὰ εὐγενέστερα αἰσθήματα· προβλέπω πόσον θὰ περιποιησθε τὰ νόθα τοῦ Πηλεΐδου (Κηρίως ἀγνοεῖτε ἂν ἔχη τιπιδὰ ὁ φίλος σας, ἀλλὰ δὲν πειράζει). Τὰ καυμένα, τοῦ τᾶρησε ἡ Σοφοῦλα, τί καρδιά εἶχ' ἐκεῖνο τὸ κορίτσι! Ὁ Πηλεΐδης μ' ὄλαις τῆς τρέλλαις του δὲν μπορεῖ νὰ τὴν ξεχάσῃ ἀκόμη. Σᾶς βεβαίω ὅτι ὁ θάνατός της θὰ εἶναι τὸ ἀτελεύτητον πένθος τοῦ βίου του. Ἀμα τὸν βλέπετε καμμιά φορὰ μελαγχολικόν, νὰ τὸ ζεῦρετε: εἶναι γιὰ τὴν Σοφοῦλα.

Προπέμπετε ἐκ τῶν χειλέων σας τὸ φαιδρότερον τοῦ κόσμου μειδίαμα, ἀποχαιρετᾶτε καὶ φεύγετε.

Γράφατέ με ὅσοι εἰσθε μισάνθρωποι καὶ θέλετε νὰ τυραννῆτε κόσμον νὰ σᾶς δώσω καὶ ἄλλας συνταγὰς.

Καλλιέας.

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΠΟΛΛΩΝ

Οἱ φωνογράφοι τοῦ κ. Ξένου.

Ὁ κ. Ξένος δὲν εἶναι νέηλος τῆς σκηνης, ἀν καὶ νέος· πολλάκις ἐδοκίμασε τὰς περιπετείας της καὶ τὰς περισσοτέρας φορὰς ἀπεκύμισε θεατρικὰς εὐτυχίας.

Τὸ νέον τοῦ ἔργου, οἱ φωνογράφοι, διακρίνεται διὰ τὴν πλοκὴν του, πρωτότυπον, προσφυᾶ, ἀπροσκόπτως βαινουσάν καὶ ἐν τῇ δέσει καὶ ἐν τῇ λύσει του.

Ὁ διάλογος εἶναι ὠραῖος, ἐγκατεσπαρμένος μὲ πολλὰς εὐφυολογίας, τὰς ὁποίας ἐξετίμησε τὸ δημόσιον καὶ ἐχειροκρότησεν.

Εἶναι ἔργον λεπτὸν καὶ οἱ φωνογράφοι, λεπτὸν, ὡς ὁ διαφανῆς συγγραφεὺς των.

Ἐθαυμάσαμεν κυρίως τὴν πλοκὴν του, εἰς ἣν οἱ Ἑλληνες τόσοι ὀλίγον ἐπιτυγχάνομεν.

Εὐτυχῶς ἐτυχε καὶ ἐρμηνεῖαν καλλίστης. τῆς δεσποινίδος Πηνελόπης Βονασερας, καὶ τοῦ κ. Λαζαρίδου ἀριστευσάντων. Ἐπ' ᾧ καὶ ἐζητήσαμεν τὴν ἀδειαν τοῦ συγγραφέως, πρωθύμως παραχωρηθεῖσαν ἡμῖν, ἵνα δημοσιεύσωμεν τοὺς φωνογράφους εἰς τὸ προσεχὲς φύλλον.

Περιμένετε λοιπὸν νὰ σᾶς φωνογραφήσωμεν εἰς φωνογράφον.